

Miljøredegørelse

2008/09

Gabriel®

Indhold

Selskabsoplysninger	3
Gode grønne argumenter	5
Forretningsaktiviteter	6
Miljøpolitik	8
Miljøstyringssystem	8
Ledelsens miljøberetning	9
Medarbejderinddragelse	12
Arbejdsmiljø	12
Miljøgodkendelser	13
Miljøhandlingsprogram 2009/2010	13
Yderligere information	13
Anvendt regnskabspraksis	14
Verifikators påtegning	15
Miljødata	16
Noter	17

Selskabsoplysninger

Virksomhed

Gabriel A/S
Hjulgagervej 55
9000 Aalborg
Reg. 176574
SE-nr. 12 72 13 07
Tlf.: +45 96 30 31 00
Fax.: +45 98 13 25 44
www.gabriel.dk
mail@gabriel.dk

Regnskabsår

01.10.08 - 30.09.09

Antal ansatte

92

Koncernforhold

Gabriel A/S er et 100 % ejet datterselskab af det børsnoterede Gabriel Holding A/S.

Branche

Tekstilindustri

Hovedaktiviteter

Produktion af møbelstoffer omfattende produktionsprocesserne farvning og efterbehandling.

Listepunkt

Gabriels farveri i Aalborg er godkendelsespligtig efter miljøbeskyttelsesloven, bilag 2, listepunkt 206: Virksomheder der foretager forbehandling/tekstilfarvning med en kapacitet på mindre end eller lig med 10 tons pr. dag

Tilsynsmyndighed

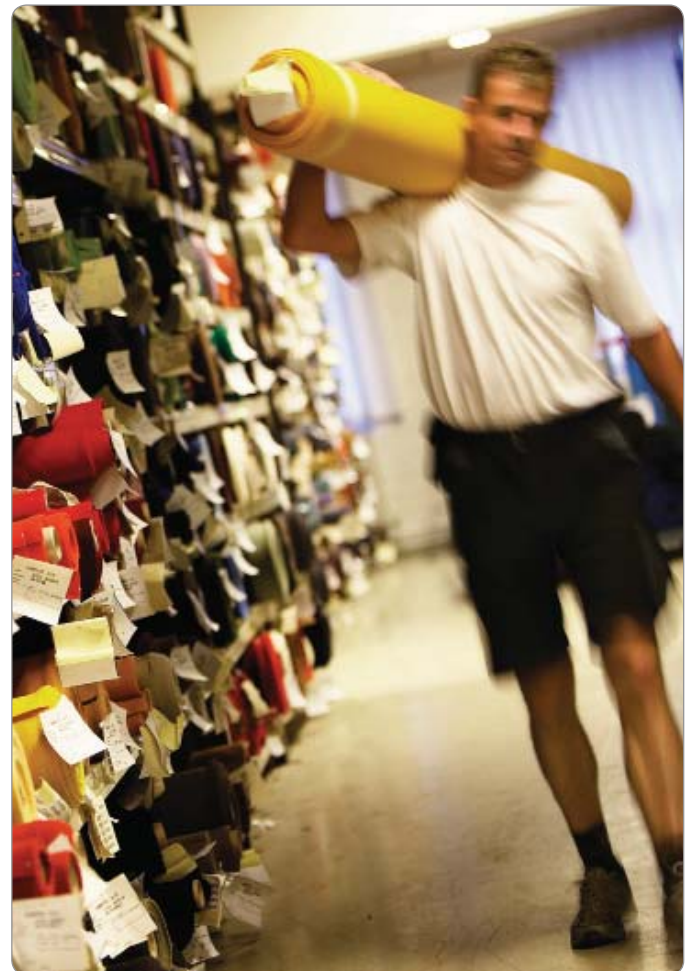
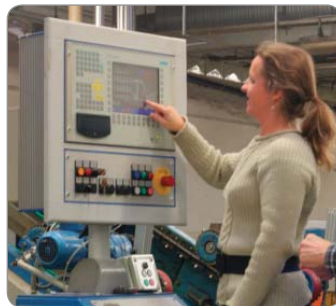
Aalborg Kommune

Ekstern auditor og akkrediteret miljøverifikator

Dansk Standard Certificering

NACE-kode

17.4 Fremstilling af færdige tekstilvarer undtagen beklædningsartikler.

Gode grønne argumenter

Gode grønne argumenter for at anvende kvalitetsmøbelstoffer fra Gabriel

Gabriel er Europas største producent af miljømærkede kvalitetsmøbelstoffer.

Gabriel varetager forædlingsprocessen, der starter med uld fra New Zealand og slutter med det færdige møbelstof klar til polstring.

Formålet med denne miljøredegørelse er at informere vore

brugere, kunder, medarbejdere, myndigheder, aktionærer, samfund og andre, som er interesseret i miljøforholdene hos Gabriel.

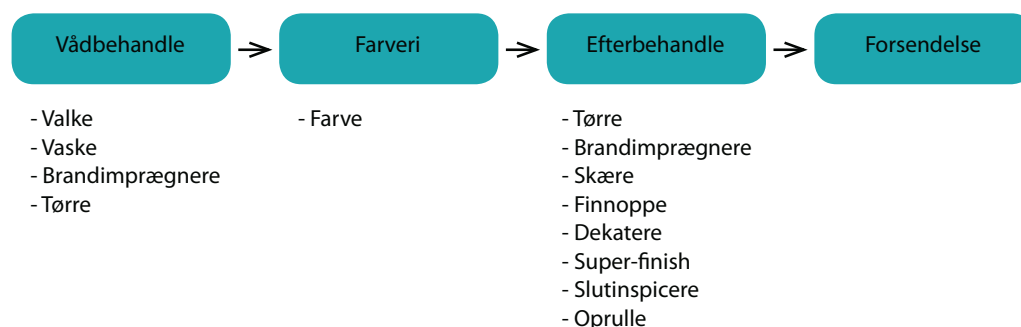
Gabriels miljøstyring er certificeret i henhold til DS/EN ISO14001: 2004.

Gabriels kvalitetsstyring er certificeret i henhold til den internationale standard for kvalitetsstyring DS/EN ISO 9001: 2000.

Aktiviteter før anlægsområdet Gabriel, Aalborg

Aktiviteter i anlægsområdet Gabriel, Aalborg

Aktiviteter efter anlægsområdet Gabriel, Aalborg

Forretningsaktiviteter

Idégrundlag

Innovation og værdiskabende samarbejde er nøgleord i Gabriels forretningsgrundlag. Gabriel er en nichevirksomhed, der udvikler, producerer og sælger møbelstoffer og beslægtede produkter og serviceydelser. Det sker til anvendelsesområder, hvor der stilles ufravigelige krav til særlige produkt egenskaber, design, logistik samt dokumenteret kvalitets- og miljøstyring.

Vision

I 2005 formulerede ledelsen følgende vision for 2010:

- Gabriel skal opnå Blue Ocean-status gennem en innovativ forretningsmodel samt opnåelse af patenter, licenser, eksklusivaftaler o.l.
- Gabriel skal være den foretrukne udviklingspartner og leverandør til udvalgte internationalt markedsledende producenter og storbrugere af polstermøbler, sæder og polstrede flader.
- Gabriel skal have status som en særlig attraktiv arbejdsplads og partnervirksomhed for kompetente medarbejdere og virksomheder.

Økonomiske mål

Under normale konjunkturførhold tilstræber Gabriel at opnå:

- Et afkast af den investerede kapital (ROIC) på mindst 15% før skat.
- En stigende overskudsgrad (EBIT-margin).
- En gennemsnitlig årlig vækst i resultatet pr. aktie på mindst 15%.
- En gennemsnitlig årlig vækst i omsætningen på mindst 10%.

Brugerområder

Gabriels ydelser er rettet mod følgende brugerområder:

Erhvervs- og konferencemøbler, sæder til transportmidler, siddepladser i teatre, koncert- og biografale, auditorier, hoteller, restauranter, hospitaler og forsorgsinstitutioner samt møbler til private hjem.

Vækststrategi

Gabriel vokser med de største. Gabriels vækst er baseret på nært udviklingssamarbejde og samhandel med ca. 50 udvalgte internationalt markedsledende storkunder i en global strategi. Det er Gabriels mål at opnå den største andel af hver af de udvalgte strategiske kunders køb af møbelstoffer, andre komponenter og serviceydelser i værdikæden.

Muligheder for akquisitioner, alliancer og nye forretningsområder vurderes konstant med henblik på at forbedre koncernens konkurrenceevne og værdiskabelse.

Virksomhedsmodel

Gabriels vision og mål søges opfyldt gennem koncernens strategi, der gennemføres med fokus på 4 kerneprocesser:

- Globale key account salgsaktiviteter
- Produkt- og procesinnovation
- Logistik
- Priskonkurrenceevne

Se venligst Gabriels værdiskabelsesmodel og proces-overblik på www.gabriel.dk.

Ledelsessystemer

I Gabriel koncernen anvendes følgende ledelsessystemer:

- Kvalitetsstyring – iht. DS/ISO 9001 siden 1991 (Kina fra 2006).
- Miljøstyring – iht. EMAS/ISO 14001 siden 1996 (Kina fra 2006).
- Virksomhedsmodel – Balanced Score Card siden 2002.
- Miljømærkede hovedprodukter siden 2003.
- Udvikling og strategi – Blue Ocean Strategy siden 2005.
- Innovation Cup-deltager i 2006 (nr. 5), 2007 (nr. 1) og 2009 (nr. 2).
- Hele Gabriel opdelt i selvstændige MASTER-enheder fra 2006/07.

Det er målet, at mindst 30% af omsætningen stammer fra produkter og ydelser, der er lanceret for mindre end 5 år siden. I 2008/09 var andelen 31% mod 27% sidste år.

Udviklingen i Gabriels priskonkurrenceevne måles i kostprisindeks, der omfatter alle omkostningsarter, som indgår i hvert produkt. Udviklingen i indekset påvirkes af den løbende indsats, der foretages over for de væsentligste bidragydere, som er:

- Procesinnovation i værdikæden
- Produkt- og materialeinnovation
- Outsourcing og leverandøraftaler
- Optimering af materialer
- Kvalitets- og miljøstyring

Medarbejderne

Alle medarbejdere hos Gabriel kender koncernens forretningsmodel, overordnede idégrundlag, vision og strategi og arbejder for at nå fælles mål. Alle medarbejdere er bekendt med, hvorledes man gennem egen forretningsenhed støtter Gabriels kerneprocesser og den værdiskabelse, der er forbundet hermed.

Gabriel ønsker at tiltrække og fastholde ambitiøse kvalificerede medarbejdere, der søger og tager imod udfordringer. Den enkelte medarbejders kvalifikationer og faglige kompetence ajourføres løbende gennem jobudvikling og relevant uddannelse.

Kvalitet og miljø

Ydelser fra Gabriel skal nøje svare til kundernes behov og forventninger. Virksomhedens produktion og distribution skal foregå under hensyntagen til, at der sker en løbende reduktion af ressourceforbrug samt udledninger, der måtte belaste det ydre miljø.

Gabriel fremstår som en kvalitets- og miljøbevidst virksomhed synliggjort gennem certificeringer i henhold til ISO 9001 og ISO 14001 samt EMAS-ordningen.

Gabriel A/S har licens til miljømærkning med EU-blomsten, som sikrer ansatte under fremstillingsprocessen, brugerne af møbelstofferne samt det ydre miljø.

Miljøpolitik

Miljøstyringssystemet omfatter alle funktioner hos Gabriel, herunder produktionsprocesserne: Stykfarvning og efterbehandling. Systemet omfatter anlægsområdet Gabriel, Aalborg.

Energi udgør en væsentlig miljøbelastning, og energiledelse er en integreret del af Gabriels miljøstyring.

Energiledelse omfatter således produktionsprocesser og forsyningsanlæg med et væsentligt energiforbrug. Miljømål og miljøhandlingsprogram skal omfatte energiforhold og sikre løbende forbedringer i energiforbruget.

Virksomhedens overordnede mål dokumenteres i en businessplan, som udarbejdes en gang om året gældende for perioden 1/10 til 30/9.

I alle funktionsområder fastlægges målbare miljømål, der sammen med ansvar og kompetence skal være kendt af alle ansatte.

Renere teknologi og miljøforbedringer indføres løbende under hensyntagen til de tekniske og økonomiske konsekvenser, og forurening skal forebygges.

Gabriel fører en åben og tæt dialog med myndigheder om miljøkrav. Selskabet er forpligtet til at overholde relevant lovgivning og relevante myndighedskrav på miljøområdet samt andre bestemmelser, som virksomheden har tilsluttet sig.

Gabriel udarbejder i forbindelse med årsregnskabsafslutning en miljøreddegørelse, der bl.a. indeholder oplysninger om væsentlige miljøpåvirkninger og miljømål. Miljøreddegørelsen gøres offentlig tilgængelig, og den gennemgås på afdelingsmøder med alle medarbejdere.

Selskabets medarbejdere med kundekontakt er i stand til at give korrekt information om Gabriels miljømålsætning og politikker. Kunder skal vejledes om væsentlige miljømæssige

aspekter i forbindelse med brug og bortskaffelse af virksomhedens produkter.

Selskabets underleverandører skal udvælges efter deres evne til at opfylde miljøkrav og deres vilje til at indgå i et åbent og tæt samarbejde for at opnå optimale løsninger.

Entreprenører, som arbejder i Gabriels anlægsområde i Aalborg, skal opfylde samme miljøkrav, som gælder for Gabriel.

Miljøstyringssystemet

Miljøstyringssystemet er en integreret del af Gabriel samlede ledelsessystem, som omfatter ledelses-, kerne- og støtteprocesser i virksomheden.

De enkelte processers sammenhænge er fastlagt. Dette gælder ansvar, input og output og aktiviteter gennemførelse.

Miljøstyringssystemet varetager miljøforhold i hele forsyningskæden, hvor der lægges lige vægt på miljøforhold hos samarbejdspartnere som internt hos Gabriel.

Gabriels ledelsessystem auditeres af Gabriel og Dansk Standard. Det vil sige, at der bl.a. foretages en vurdering af, om systemet fungerer i praksis og opfylder kravgrundlaget.

Ledelsens miljøberetning

Udviklingen i virksomhedens miljøpåvirkninger og gennemførelsen af miljøhandlingsprogram for 2008/09 blev i året meget påvirket af udflytningen af produktionen til farveriet ScanDye UAB, som Gabriel ejer 40 % af.

Miljøhandlingsprogram 2008/09

Miljøhandlingsprogrammet for 2008/09 omfattede følgende delprogrammer:

Forbedringsprojekter Aalborg:

- Etablering af videokonference med mindst 10 udvalgte samarbejdspartnere. Formål er at reducere rejseaktivitet og miljøpåvirkninger forbundet med denne
- Optimering af drift på nye ventilations- og opvarmnings-systemer
- Fastlæggelse af indsatsområder for reduktion af drivhus-gasser. Der skal identificeres mindst 3 indsatsområder, som skal indgå i næste års miljøhandlingsprogram.
- Optimering af transportlogistik. Der skal identificeres mindst 3 indsatsområder, som skal indgå i næste års miljøhandlingsprogram.
- Udvikling af returemballagesystemer.

Målbare mål, minimering af energiforbrug, Aalborg:

- Optimering af energiforbrug på kontorarbejdspladser. Der målsættes en reduktion på mindst 20 % i forhold til forbrug målt ved alle arbejdspladser

Forbedringsprojekter hos ScanDye:

- Optimering af drift på ny dampkedel, nyt opvarmnings-system og ny tørreovn
- Gennemførelse af certificering i henhold til ISO 9001 og ISO 14001

Målbare mål, minimering af vand- og energiforbrug hos ScanDye:

- Det nuværende vandforbrug ønskes reduceret fra 180 liter/kg med mindst 10 % til 162 liter/kg.
- Det nuværende gasforbrug ønskes reduceret fra 1,18 m³ naturgas/kg med mindst 10 % til 1,06 m³/kg.

Resultater miljøhandlingsprogram og forbedringsprojekter 2008/09

- Etablering af videokonference med mindst 10 udvalgte samarbejdspartnere. Formål er at reducere rejseaktivitet og miljøpåvirkninger forbundet med denne: I året er det sket en væsentlig øget anvendelse af videokonference og mål er nået. Ud over den miljømæssige gevinst medfører dette også store tidsbesparelser og reducerede rejseomkostninger.
- Optimering af drift på nye ventilations- og opvarmnings-systemer: Nye anlæg er taget i drift, men det er besluttet at fastholde miljøhandlingsprogrammet, da fortsat optimering vurderes muligt.
- Fastlæggelse af indsatsområder for reduktion af drivhus-gasser. Der skal identificeres mindst 3 indsatsområder, som skal indgå i næste års miljøhandlingsprogram: Følgende tre områder er identificeret: 1: Udvælgelse af ledelsesstandarder for systematisk CO₂ reduktion. 2: Reduktion af energiforbrug hos leverandører og 3: Reduktion af energiforbrug i Gabriels Erhvervsark
- Optimering af transportlogistik. Der skal identificeres mindst 3 indsatsområder, som skal indgå i næste års miljøhandlingsprogram. Følgende tre områder er identificeret: 1: Øget anvendelse af søfragt i stedet for flyforsendelser på varer fra Fjernøsten. 2: Reduktion af transportbehov ved mere effektiv lagerstruktur og 3: Kunder får øget muligheder for valgt af transportformer med lavt energiforbrug.
- Udvikling af returemballagesystemer: Der er købt et større antal transportbure, som både erstatter tidligere anvendelse af engangspaller og samtidigt minimeres behovet for emballering.

- Optimering af energiforbrug på kontorarbejdspladser. Der målsættes en reduktion på mindst 20 % i forhold til forbrug målt ved alle arbejdspladser. Målinger af energiforbrug på arbejdsplads viser målopfyldelse, hvilket primært er nået ved øget anvendelse af fladskærme og computere med lavt energiforbrug. Samtidigt sker udskrift nu på få centrale enheder, som anvendes til både print, scanning, kopiering og fax.
- ScanDye: Optimering af drift på ny dampkedel, nyt opvarmningssystem og ny tørreovn: I samarbejde med eksperter blev der over en periode på 4 uger foretaget optimering af indstillinger på tørreovnen. Indkøring medførte i sig selv et større energiforbrug, men minimerede efterfølgende forbruget.
- ScanDye: Gennemførelse af certificering i henhold til ISO 9001 og ISO 14001: Virksomheden blev som målsat certificeret den 24. februar 2009. Med implementeringen af disse standarder er der skabt vigtige forudsætninger for løbende miljøforbedringer.
- ScanDye: Det nuværende vandforbrug ønskes reduceret fra 180 liter/kg med mindst 10 % til 162 liter/kg: Målet blev ikke nået, som følge af ændret produktmiks og mindre seriestørrelser. Pga. den økonomiske krise, har kunderne i udpræget grad bestilt ordrer i mindre seriestørrelser, og samtidigt er der sket en forskydning i ordremiks hos ScanDye i retning af mere forædlede varer, som kræver mere energi ved fremstillingen.
- ScanDye: Det nuværende gasforbrug ønskes reduceret fra 1,18 m³ naturgas/kg med mindst 10 % til 1,06 m³/kg: Målet blev ikke nået, som følge af ændret produktmiks og mindre seriestørrelser.
- ScanDye: Det nuværende elektricitetsforbrug ønskes reduceret fra 2,00 kWh/kg med mindst 5 % til 1,90 kWh/kg: Mål blev nået, idet tidligere anvendelse af el til gammel tørreovn ikke længere finder sted.

Kriterier for fastlæggelse af væsentlige miljøpåvirkninger

I anlægsområdet i Aalborg er miljøforhold og deres påvirkninger kortlagt. Med udgangspunkt i Gabriels miljøpolitik fast-

lægges væsentlige miljøpåvirkninger bl.a. ud fra følgende kriterier:

- Energiforbrug og energifrembringelse
- Spildevandsmængder og indhold af stoffer med miljøpåvirkning
- Kemikalier og farvestoffer. Gabriel bruger et scoresystem, hvor der regnes på virksomhedens miljøbelastning i spildevandet. Scoresystemet er udarbejdet af Tekstil- og Beklædningsindustrien, det daværende Ringkøbing Amt og en række kommuner til vurdering af miljøpåvirkningen af kemikalier, der udledes med spildevand fra tekstilvådbehandling. Der udarbejdes hvert år en scorerapport og rapportens resultater videregives til Aalborg Kommune.
- Den samlede mængde af affald, der medfører unødigt ressourceforbrug
- Oplysninger i sikkerhedsdatablade
- Grænseværdier i lovgivning
- Krav i EU's miljømærke Blomsten
- Krav i miljømærket Økotex
- Ny information fra institutter, myndigheder og andre, som har indgående kompetence på miljøområdet.

Miljøpåvirkningers væsentlighed fremgår ved at opstille nøgletal, som viser påvirkningen i forhold til den gennemførte produktion. Målet er således at minimere den relative miljøpåvirkning.

Vurdering af miljøpåvirkninger i anlægsområdet Aalborg

I året blev produktionen gradvis overflyttet til farveriet ScanDye. Det er derfor valgt udelukkende at vurdere miljøpåvirkningerne ud fra absolutte forbrug.

Forbruget af naturgas faldt med 56 %. Kedelanlæg, som opvarmes med naturgas, er nu taget ud af drift.

Forbruget af el faldt med 35 %. El forbruget vil fortsat udgøre en væsentlig miljøpåvirkning i Gabriels Erhvervspark, og miljøpåvirkningen vil indgå i miljøhandlingsprogrammet for 2009/10.

Forbruget af fjernvarme steg med 47%. I forbindelse med den store udvidelse af kontorarealet, var en stigning ventet, og miljøpåvirkningen indgår i næste års miljøhandlingsprogram.

Udledningen af spildevand faldt med 73 %. Gabriel har med-delt Aalborg Kommune, at der ikke længere vil blive udledt spildevand fra produktionen.

Mængde af industriaffald faldt med 33 % i forhold til sidste år. Affaldsmængderne vil fremover være begrænsede, men der vil fortsat ske opfølgning på effektiv kildesortering af dette i forhold til myndighedskrav og optimering af størst mulig reduktion af mængder og størst mulig genanvendelse.

Kemikalieforbrug faldt med 77 %. I forbindelse med udflytning af produktionen er restlagre blevet solgt til farveriet ScanDye.

Vilkår til støj og luftafkast, der er fastlagt i Aalborg Kommunes miljøgodkendelse, er overholdt. Vilkår ses i noter side 18.

Miljødata fremgår af opstilling side 16.

Vurdering af indirekte miljøpåvirkninger

Indirekte miljøpåvirkninger hos underleverandører fastlægges med udgangspunkt i de samme væsentlighedskriterier, som anvendes ved miljøvurdering af Gabriels aktiviteter i Aalborg.

Miljøforhold vurderes ved besøg hos underleverandører, og Gabriel kræver, at producenter opfylder alle lokale myndighedskrav. Samtidigt vurderes leverandørerne i forhold til Gabriels miljøkrav, og sammen med underleverandørerne gennemføres handlingsplaner, som sikrer, at deres miljøpåvirkninger løbende reduceres.

Ved gennemførelse af miljøaudit hos udvalgte underleverandører kortlægges miljøforhold og miljøledelse og vurderes i forhold til opfyldelse af krav i ISO 14001. Endvidere anvendes kriterier for miljømærkning med EU-blomst.

Væsentlige indirekte miljøpåvirkninger hos underleverandører omfatter:

- Energiforbrug og spildevand ved vask og farvning
- Kemikalieforbrug
- Energiforbrug
- Råvarer, som primært omfatter uld fra New Zealand
- Affald fra produktion
- Spildevand
- Transport af råvarer og færdigvarer

Råvareforbrug omfatter primært uld fra New Zealand.

Forbruget af farvestof er primært påvirket af salgsmikset, idet valg af mørke farver kræver større mængder farvestoffer.

Miljøegenskaber i Gabriels produkter sikrer, at der ikke er belastning af miljøet ved hverken forarbejdning eller ved mange års anvendelse hos brugeren. Efter brugsfasen kan stofferne håndteres som almindeligt ufarligt affald eller genanvendes, da stofferne ikke indeholder farlige stoffer som f.eks. tungmetaller.

Gabriel foretager audit og anden leverandøropfølgning for at afdække de indirekte miljøpåvirkninger. F.eks. er der foretaget opfølgning hos farveriet ScanDye, og Gabriel Kina foretager tilsvarende opfølgning hos kinesiske samarbejdspartnere.

Medarbejderinddragelse

Uddelegering af ansvar og en procesorienteret arbejdsform sikrer indflydelse på egen arbejdssituation for den enkelte medarbejder hos Gabriel.

Medarbejderne er i henhold til Gabriels miljøstyringssystem inddraget i miljøstyringen. Medarbejdere, som er involveret i alle virksomhedens processer deltager i behandlingen af miljøforhold.

Arbejds miljø

Gabriel prioriterer medarbejdernes sikkerhed, sundhed og trivsel højt.

I samarbejde med rådgivere modtager ansatte vejledning omkring korrekt arbejdsstilling og udførelse af arbejdsrutiner. Der er udarbejdet anbefalinger om hjælpemidler og forebyggende øvelser.

Arbejdstilsynet har i regnskabsåret gennemført screening hos Gabriel og har vurderet arbejdsmiljøet som tilfredsstillende.

Der er endvidere etableret en ordning, hvor ansatte med fysiske gener får behandling af fysioterapeut på arbejdspladsen.

I kantinen tilbydes et varieret udbud af sund mad og frugt.

Miljøgodkendelser

Aalborg Kommune har givet en godkendelse til Gabriel efter miljøbeskyttelsesloven § 33 og tilladelse til udledning af spildevand til offentlig kloak efter miljøbeskyttelsesloven § 28.

Nordjyllands Amt har givet tilladelse til indvinding af åvand til procesformål efter vandforsyningsloven § 20.

Miljøhandlingsprogram 2009/10

Miljøhandlingsprogrammet omfatter følgende delprogrammer:

Forbedringsprojekter Aalborg:

- Analyse af polsterløsninger med forbedrede muligheder for genanvendelse
- Udvikling af produkter i henhold til miljøkonceptet Cradle to Cradle (vugge til vugge)
- Nedtagning af tekniske installationer med fokus på minimering af miljømæssige påvirkninger
- 1: Øget anvendelse af søfragt i stedet for flyforsendelser på varer fra Fjernøsten. 2: Reduktion af transportbehov ved mere effektiv lagerstruktur og 3: Kunder får øget muligheder for valg af transportformer med lavt energiforbrug.
- Udvidelse af produktprogram med flere miljømærkede og sundhedsmærkede dessiner

Målbare forbedringsmål i Aalborg:

- Reduktion af varmeforbrug i 2009/10 på 35207 m³ med mindst 20 % til 28562 m³
- Reduktion af elforbrug med 100.000 kWh. Der tages her udgangspunkt i sidste års forbrug uden forbrug i produktionen svarende til 660.000 kWh
- Reduktion af papirforbrug med 20 % fra ca. 7000 kg til 5600 kg

Målbare forbedringsmål hos farveriet ScanDye:

- Det nuværende vandforbrug ønskes reduceret fra 204 liter/kg med mindst 7 % til 190 liter/kg.
- Det nuværende gasforbrug ønskes reduceret fra 1,36 m³ naturgas/kg med mindst 9 % til 1,24 m³/kg.
- Det nuværende elektricitetsforbrug ønskes reduceret fra 1,77 kWh/kg med mindst 1 % til 1,75 kWh/kg.

Gabriel foretager opfølgning på miljømål, som også er opstillet som interne mål hos ScanDye.

Ansvar for gennemførelse af de forskellige aktiviteter i miljøhandlingsprogrammet er fastlagt, og aktiviteterne skal være gennemført inden 30. september 2010.

Gabriels kvalitets- og miljøafdeling foretager løbende opfølgning på gennemførelse af aktiviteterne i miljøhandlingsprogrammet.

Tidsfristen for færdiggørelse af næste miljøredegørelse for 2009/10 er 31. januar 2011.

Yderligere information

Såfremt forhold om virksomhedens miljø ønskes uddybet, kan der rettes henvendelse til Gabriel.

Aalborg, den 24. november 2009

Direktion

Jørgen Kjær Jacobsen
Adm. direktør

Anders Hedegaard Petersen
Logistikdirektør

Anvendt regnskabspraksis

Miljøredøgørelsen er udarbejdet med henblik på at opfylde krav i EMAS-forordningen, herunder verifikation. Dette indebærer også, at redegørelsen opfylder bestemmelserne i miljøbeskyttelseslovens § 35a om grønne regnskaber med tilhørende bekendtgørelse.

Redegørelsen omfatter perioden 1. oktober 2008 til 30. september 2009, og opgørelsen er foretaget ud fra

sædvanlige periodiseringer efter virksomhedens aktivitet.

I miljøredøgørelsen indgår både absolutte mængder og nøgletal.

Oplysninger til redegørelsen er baseret på data fra løbende interne målinger og rapporteringer i henhold til miljøledelses-systemet.

Verifikators påtegning

EMAS Attestation af miljøredegørelse

DS-Attest nr. 536

Det attesteres hermed, at en miljøredegørelse for virksomheden

GABRIEL A/S
Hjulmagervej 55
9100 Aalborg

er udarbejdet i overensstemmelse med relevante krav i Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EF) nr. 761/2001 af 19. marts 2001 om organisationers frivillige deltagelse i en fællesskabsordning for miljøledelse og miljørevision.

Reference til miljøredegørelse:

Miljøredegørelse 2008/2009, dateret 24. november 2009, affattet på dansk

DS Certificering A/S indestår ikke for korrektheden af miljøredegørelsens oversættelse til andre sprog

Reference til miljøledelsessystem:

Miljøhåndbog for Gabriel A/S, udgave 23. november 2009

NACE-kode og brancheområde:

13.92.10 Fremstilling af boligtekstiler (2007)

17.4 Fremstilling af færdige tekstilvarer undtagen beklædningsartikler (2003)

På grundlag af en gennemgang af ovennævnte miljøredegørelse og miljøledelsessystem indbefattende miljøpolitik, miljøprogrammer og procedurer for miljørevision erklærer DS Certificering A/S hermed, at miljøpolitikken er udformet, så den opfylder kravene i artikel 3 og relevante krav i bilag I i den anførte forordning, at der er indført et miljøprogram og et miljøstyringssystem, som opfylder relevante krav i forordningens bilag I, at miljørevisionen er udført i overensstemmelse med relevante krav i forordningens bilag I og II, at data og oplysninger i miljøredegørelsen er pålidelige og fyldestgørende dækker alle væsentlige miljøspørgsmål inden for virksomhedens anlægsområder, samt at virksomhedens industrielle aktiviteter svarer til ovennævnte NACE-kode og brancheområde

2010-01-25
Udstedelsesdato

Christian Ilsoe
Adm. direktør

DS CERTIFICERING A/S
Kollegievej 6, 2920 Charlottenlund

Miljødata

Miljødata Gabriel A/S

	2008/09	2007/08	2006/07	2005/06	2004/05
	Real.	Real.	Real.	Real.	Real.
Energi					
Naturgas (m3)	278835	627625	567788	501807	478410
(m3/m)		0,45	0,44	0,44	0,44
(KWh/m)		4,86	4,75	4,75	4,75
Fjernvarme (m3) (data maj)	35702	24274	28706	29495	31094
(m3/m)		0,017	0,022	0,026	0,029
(KWh/m)		0,69	0,89	1,05	1,17
El (KWh)	1048000	1604700	1429900	1267600	1232700
(KWh/m)		1,15	1,11	1,12	1,14
Sum energi (KWh/m)		6,70	6,75	6,92	7,06
Spildevand					
Spildevand (m3)	32722	119090	116485	95474	88370
(l/m)		85	90	84	82
Affald					
Kemisk affald (kg)	0	0	0	0	0
Industriaffald (kg)	29740	45940	35260	25006	28680
(gram/m)		33	27	22	27
Pap til genbrug (kg)	17840	26610	36010	29780	29240
Plast til genbrug (kg)	3720	4640	4770	5310	4400
Kemi					
Kemikalier (kg)	33318	146690	128860	118872	115420
(gram/m)		105	100	105	107
Farvestof (kg)	6955	19603	15898	12016	10833
(gram/farvet kg)		28	26	24	23
Råvareforbrug/vandværksvand					
Garn (kg)	650000	976768	886664	751314	738641
Polyestervarer (kg)	270000	371413	-	-	-
Natriumsulfat (kg)	11500	49675	40050	37950	36625
Natriumchlorid (kg)	33880	88240	60220	63501	49890
Vandværksvand (m3)	5970	11685	11553	9948	9041

Miljødata ScanDye

Naturgas (m3)	994551	739164	37484
(m3/kg)	1,36	1,18	1,27
El (KWh)	1292385	1247930	629181
(KWh/kg)	1,77	2,00	2,13
Spildevand (m3)	148838	112868	63137
(l/kg)	204	180	213

Forbedringsmål for 2009/10 ses under punktet miljøhandlingsprogram side 13.

Noter

Nøgletal

Nøgletal er ikke beregnet for 2008/09 vedr. påvirkninger i Aalborg, idet der i året er sket en løbende udflytning af produkter og processer, hvilket vil give en for stor usikkerhed i beregningen af disse.

Energi

Enheden m angives for meter møbelstof med varierende bredde fra 1,3 til 1,7 m.

1 m³ naturgas = 10,8 kWh, kilde: Dansk Naturgas A/S.

Ved omregning af m³ fjernvarme til kWh er der anvendt en afkøling på 35 grader C.

Sum energi fremkommer ved at sammenlægge energiforbruget i kWh/m fra naturgas, fjernvarme og el.

Affald

Affaldsregistreringen omfatter ikke bygnings- og metalaffald som følge af reovering af bygninger/maskinanlæg.

Krav til luftafkast

I Gabriels miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelsesloven kapitel 5 er følgende krav til luftafkast og støj formuleret af Aalborg Kommune:

- Naturgasfyr med en nominal termisk effekt mellem 120 kW og 50 MW skal kunne overholde en koncentration i røggassen på 5 mg støv/Nm³. Koncentrationen af NO_x, som virksomhedens naturgasfyr giver anledning til i omgivelserne, må ikke overstige 0,125 mg/m³ luft. Værdien gælder for den del af NO_x-mængden, der foreligger som NO₂. Ved beregning af afkasthøjden skal alt NO_x omregnes til NO₂, hvis der ikke foreligger oplysninger om NO_x-indholdets fordeling. Der skal dog altid regnes med, at mindst halvdelen af den udsendte mængde NO_x udgøres af NO₂
- Virksomhedens drift må ikke efter Erhvervsafdelingens skøn medføre væsentlige lugt-, damp- eller støvgener i omgivelserne.
- Koncentrationen af eddikesyre, som virksomheden giver anledning til i omgivelserne, må ikke overstige 0,1 mg/m³.
- Koncentrationen af triethanolamin, som virksomheden giver anledning til i omgivelserne, må ikke overstige 0,01 mg/m³.

Noter (fortsat)

Krav til støj

I Gabriels miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelsesloven kapitel 5 er følgende krav til støj angivet:

Virksomhedens bidrag – målt udendørs – til det ækvivalente korrigerede støjniveau dB(A) må på intet punkt i de nævnte områder overstige de nedenfor anførte værdier:

Silent Solution - miljøvenligt støjdæpende materiale

		H1 Kærby Let industri	H1 Kærby Boliger	Kolonihaver K.P.till.2.33	B1 Kærby	R1 Frydendal
Dag:	Kl.:					
Mandag-fredag	06.00-18.00	60	55	50	45	50
Lørdag	07.00-14.00	60	55	50	45	50
Lørdag	14.00-18.00	60	45	45	40	45
Søndag og helligdage	07.00-18.00	60	45	45	40	45
Aften:	Kl.:					
Alle dage	18.00-22.00	60	45	45	40	45
Nat:	Kl.:					
Mandag-fredag	22.00-06.00	60	40	40	35	45
Lørdag, søndag og Helligedage	22.00-07.00	60	40	40	35	45
Maksimalværdi af støjniveau om natten:			55	55	50	55

De anførte grænseværdier for støjbidraget er fastsat ud for den forudsætning, at de skal overholdes inden for de nedenfor anførte tidsrum:

- For dagperioden kl. 07.00-18.00 (06.00-18.00 mandag – fredag) skal grænseværdierne overholdes inden for det mest støjbelastende tidsrum på 8 timer.
- For aftenperioden kl. 18.00-22.00 skal grænseværdierne overholdes inden for den mest støjbelastende time.
- For natperioden kl. 22.00-07.00 (22.00-06.00 mandag – fredag) skal grænseværdierne overholdes inden for det mest støjbelastende tidsrum på halve time.